

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120204764
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8120204764.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobcu Y. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XX, XXX XX W., proti žalovanému EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, o vydanie bezdôvodného obohatenia, primeraného finančného zadostučinenia a zaplataenia nemajetkovej ujmy, o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 8Csp/74/2020-172 zo dňa 28. apríla 2022, takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok vo výroku VII. o zamietnutí žaloby o náhradu škody.
- Mení rozsudok vo výroku VIII. o trovách konania vo vzťahu k výroku VII. tak, že žalovanému náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi nepriznáva.
- Vo zvyšnej napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku III. o trovách konania rozsudok zrušuje a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

- Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 955,65 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 955,65 € od 11.06.2020 do zaplataenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- V prevyšujúcej časti žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietla.
- Vo vzťahu k výroku I. a II. je žalovaný povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 10 %.
- Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 150,- €, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- V prevyšujúcej časti žalobu o primerané finančné zadostučinenie zamietla.
- Vo vzťahu k výroku IV. a V. je žalovaný povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.
- Žalobu o náhradu škody zamietla.
- Vo vzťahu k výroku VII. je žalobca povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 451 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, 2, 3, § 107 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 zákona č.40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 1 ods. 3, § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, 5 zákona o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení od 01.04.2002 do 30.06.2006, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, čl. 3 ods. 1, 2, § 255 ods. 1, 2, § 262 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov.

3. Uznesením sp. zn. 5Cdo/65/2023 zo dňa 14.12.2023 Najvyšší súd SR rozhodol o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č.k. 5CoCsp/29/2022-233 zo dňa 18.10.2022 tak, že odmietol dovolanie voči výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok o uložení povinnosti zaplatiť žalovanému sumu 955,65 Eur s prísl., o odmietnutí odvolania žalobcu voči výroku I. rozsudku, ako aj voči výroku, ktorým zmenil rozsudok v časti primeraného finančného zadosťučinenia na sumu 478,- Eur a vo zvyšnej časti rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v posudzovanom prípade neboli naplnené zákonné podmienky, aby odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia iba poukázal na relevantné skutkové zistenia a stručné zhrnutie právneho posúdenia veci, vedome tým preberajúc zodpovednosť i za kvalitu argumentácie súdu prvej inštancie. V rozhodnutí odvolacieho súdu absentovalo jeho stanovisko k odvolacej argumentácii vzťahujúcej sa na platnosť zmluvy o pôžičke, určenia správnej výšky bezdôvodného obohatenia a na zamietnutie uplatnenej náhrady škody. Žalobca taktiež nedostal logickú a dostatočnú odpoveď ani na svoju odvolaciu argumentáciu o neplatnom postúpení pohľadávky na žalovaného a tým neexistencie hmotnoprávneho nároku žalovaného na plnenie od žalobcu, ktoré žiada vrátiť. Z uvedeného dôvodu došlo k zásahu do práva žalobcu na spravodlivý proces postupom súdov nižších inštancií tým, že neprijateľným spôsobom odôvodnili svoje rozhodnutia, čo možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé konanie. Na druhej strane konštatoval zmatečnosť argumentácie dovolateľa o tom, že sa odvolací súd nezaoberal nesprávnym výpočtom výšky bezdôvodného obohatenia. Vo vzťahu k dovolacej námietke týkajúcej sa odôvodnenia priznanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia poukázal dovolací súd na to, že úvahy odvolacieho súdu odôvodňujúce zmenu rozsudku v tejto časti sú uvedené v bodoch 37. až 47. odôvodnenia rozsudku. Dovolateľ v tomto smere nevymedzil právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pri riešení ktorej sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, preto dovolanie žalobcu odmietol. So zreteľom na vyššie uvedené a na žalobcom dôvodne vytýkanú vadu zmatečnosti, rozhodnutie odvolacieho súdu vo zvyšnej časti (vrátane výroku IV. o náhrade trov odvolacieho konania) zrušil a vec v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že dňa 18.05.2004 bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená Zmluva o pôžičke na základe ktorej bola žalobcovi ako dlžníkovi poskytnutá pôžička vo výške 30.000,- Sk, ktorú sa žalobca zaviazal splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 15.12.2006 medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s a žalovaným došlo k postúpeniu pohľadávky na žalovaného. Rozsudkom rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej hospodárskej komore s.r.o., sp. zn. B. zo dňa 15.07.2009 bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému sumu 782,35 Eur s prísl., zmluvnú pokutu vo výške 78,24 Eur a trovy konania vo výške 256,90 Eur. Okresný súd Bratislava IV uznesením č.k. 15Er/2829/2009-136 zo dňa 16.07.2019 námietkam povinného (v tomto konaní žalobca) vyhovel, vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.08.2019. Z výpisov z účtu je zrejmé, že žalobca poukázal žalovanému na predmetný úver za obdobie od 22.01.2010 do 26.02.2018 sumu vo výške 1.738,- Eur. Z čestného prehlásenia O. C. zistil, že menovaná v období od XX/XXXX - XX/XXXX najprv prijala peniaze od svojho brata (žalobcu), ktoré obdržal ako dávku v nezamestnanosti a následne ich preposlala zo svojho účtu na účet vedený v P., ktorého bol disponentom, a to vo výške 500,- Eur a taktiež na účet žalovaného vo výške 52,- Eur s variabilným symbolom XXXXXX.

5. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že uzatvorená zmluva medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného okrem výšky poskytnutej pôžičky, výšky mesačnej splátky počtu mesačných splátok neobsahovala žiaden ďalší údaj o výške požadovaných úrokov, prípadne iných poplatkov a taktiež ani údaj o RPMN. Vzhľadom na uvedené tak ustálil, že spotrebiteľský úver možno považovať za bezúročný a bez poplatkov a žalovanému tak vznikol iba nárok na vrátenie úverových prostriedkov poskytnutých

jeho právnym predchodcom žalobcovi v celkovej výške 995,82 Eur. Nakoľko žalobca preukázateľne uhradil veriteľovi celkovo sumu vo výške 1.951,47 Eur, vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť preplatil poskytnutý úver v sume 955,65 Eur (1.951,47 Eur - 995,82 Eur), ktorú je žalovaný povinný vydať žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia. Stotožnil sa s argumentáciou žalovaného, že povinnosť žalobcu vrátiť peňažné prostriedky nezanikla ani z dôvodu zastavenia exekúcie pre neplatnú rozhodcovskú doložku, a teda neplatný exekučný titul. Samotná neplatnosť rozhodcovskej doložky nemá za následok neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy, preto mal žalovaný nárok na zaplatenie pohľadávky pozostávajúcej z istiny reálne čerpaných finančných prostriedkov. Mal za to, že ak k úhrade prostriedkov došlo z účtu, ktorého žalobca bol len disponentom, a teda majiteľom bola iná osoba ako žalobca, nevylučuje to, že žalobca poukazoval veriteľovi vlastné finančné prostriedky, pretože bankový účet predstavuje len prostriedok na uhrádzanie dlhu.

6. K námietke premlčania vznesenej žalovaným v priebehu konania uviedol, že žalobca sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedel až dňa XX.XX.XXXX, kedy nazrel do exekučného spisu a vyžiadal si kópie rozhodnutí. Deň nahliadnutia do spisu nebol medzi stranami sporný. Keďže žalovaný nepreukázal, že sa žalobca dozvedel o prípadnom bezdôvodnom obohatení skôr, vychádzal z uvedeného dátumu. Žaloba bola podaná na súd dňa 21.04.2020, t.j. v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe uviedol, že v čase uzatvorenia zmluvy zákon č. 258/2001 Z. z. v ust. § 4 upravoval náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a veriteľ si musel byť vedomý, že neuvedením úrokovej sadzby a výšky RPMN v zmluve mu nevznikne nárok na úroky a poplatky, a pre prípad, že sa tak stane, bol s uvedeným dôsledkom uzrozumený. Konanie právneho predchodcu žalovaného pri uzatváraní zmluvy, ktorý nerešpektoval ustanovenia zákona slúžiace na ochranu spotrebiteľa, nemožno považovať za súladné s dobrými mravmi. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. S ohľadom na okolnosti prípadu uzavrel, že úmysel bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorej návrh koncipoval právny predchodca žalovaného a predložil ho na podpis žalobcovi. Následne do právneho postavenia pôvodného veriteľa vstúpil žalovaný, ktorý taktiež prijímal platby od žalobcu. Z uvedeného dôvodu aplikoval desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť v momente, keď suma celkových úhrad žalobcu prekročila sumu poskytnutého úveru. V tomto prípade teda objektívna premlčacia doba vo vzťahu k priznanej sume márne neuplynula, keďže k preplateniu úveru došlo dňa 28.02.2014.

7. Dlh, vzniknutý bezdôvodným obohatením je dlhom, ktorého zročnosť nie je určená právnym predpisom, alebo rozhodnutím súdu, alebo nevyplýva z dohody účastníkov, a preto je dlžník, v tomto prípade žalovaný, podľa § 563 Občianskeho zákonníka povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal. Za prvú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia, pokiaľ ide o sumu 955,65 Eur súd prvej inštancie považoval žalobu, keďže žalobca nepredložil súdu žiadnu predžalobnú výzvu, ktorou by sa domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia. Zásielka obsahujúca žalobu bola vydaná žalovanému dňa 09.06.2020, preto sa druhým dňom po jej doručení (11.06.2020) dostal žalovaný do omeškania. Z uvedeného dôvodu zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 955,65 Eur od 11.06.2020 do zaplatenia.

8. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 20.000,- Eur mal za to, že v danom prípade porušením práva a povinnosti žalovaným je to, že žalovaný si uplatnil nárok v rozhodcovskom konaní na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, pričom žalobca sa úspešne domohol vydania bezdôvodného obohatenia. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobcu, ako spotrebiteľa, dôsledkom takéhoto porušenia je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia ustálil, že pre žalobcu bude primerané finančné zadosťučinenie vo výške 150,- Eur. Túto sumu považoval za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa. Pokiaľ ide o žalobcom žiadanú sumu 20.000,- Eur, túto sumu posúdil ako zjavne neprimeranú.

9. Rovnako súdu prvej inštancie zamietol žalobu v časti nároku na náhradu škody vo výške 371,- Eur, nakoľko v danom prípade neboli splnené základné predpoklady pre vznik nároku z titulu náhrady škody. Žalobca v konaní netrvdil a ani nebolo preukázané porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného v súvislosti so vznikom škody, taktiež zavinenie žalovaného, ani príčina súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody. Tým, že žalovaný nevydal žalobcovi bezdôvodné obohatenie na základe jeho výzvy a odmietol jeho nárok, neporušil tým žiadnu svoju záväzkovú, zmluvnú, alebo

mimozáväzkovú povinnosť. To, že žalovaný nepovažoval nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za dôvodný nepredstavuje porušenie zmluvnej alebo mimozmluvnej povinnosti. Okrem toho, ak žalobca zahrnul do náhrady škody nárok na náhradu za stratu času k tomu súd prvej inštancie uviedol, že žalobca nie je advokát, preto mu nárok na náhradu času a odmenu za úkony ani nemohol vzniknúť. Navyše žalovaný nepreukázal vynaloženie finančných prostriedkov ako nákladov v súvislosti s prípravou žaloby.

10. Výrok o trovách konania vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia odôvodnil tak, že žalobcovi, ktorý bol úspešný v rozsahu cca 55 % z hodnoty sporu a neúspešný v 45 % z hodnoty sporu /celkový nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia 1.738,- Eur/ priznal nárok na pomernú časť náhrady trov konania v percentuálnom rozdielne úspechu a neúspechu v spore, teda v rozsahu 10 %.

11. Výrok o trovách konania vo vzťahu k primeranému finančnému zadostučineniu súd prvej inštancie odôvodnil tak, že priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keďže jeho výška závisela od úvahy súdu.

12. Výrok o trovách konania vo vzťahu k nároku na náhradu škody odôvodnil tak, že žalovaný bol úspešný v plnom rozsahu, preto zaviazal žalobcu na náhradu trov konania, ktoré v tomto konaní vznikli žalovanému.

13. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to proti výrokom I., IV. a súvisiacim výrokom o trovách konania III. a VI.. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“). K námietke nepreskúmateľnosti rozhodnutia uviedol, že mu nie je zrejmé na základe akých dôkazov mal súd za preukázané, že platby poukazoval práve žalobca, keďže bankový účet z ktorého boli zasielané mu nepatriel, čo vyplynulo aj z vykonaného dokazovania. Súd takto vytvoril krajne nespravodlivú situáciu, kedy by sa v budúcnosti mohol majiteľ účtu domáhať bezdôvodného obohatenia na základe toho istého titulu. Úlohou žalobcu bolo preukázať jeho aktívnu vecnú legitímáciu, avšak z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že plnenia mu boli poskytnuté O. C.. Pokiaľ žalobca tvrdil, že rovnaké plnenia poskytol na jej bankový účet, uvedené nebolo v konaní preukázané, preto je potom zrejmé, že žalobca len uhradil dlh, ktorý mal voči O. C.. Ak by O. C. plnila bez právneho dôvodu, tak potom ona je aktívne vecne legitímovaná na podanie žaloby. Podľa jeho názoru žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitímáciu a súd nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces. Zároveň uviedol, že čestné vyhlásenie rodinného príslušníka žalobcu možno považovať za účelový dôkaz, vyhotovený len za účelom výpomoci blízkej osobe. Uviedol, že podania žalobcu sú zmatečné a nie je z nich zrejmé, akých plnení sa domáha. Poukázal pritom na konanie vedené na Okresnom súde Prešov, sp. zn. 9Csp/135/2018, ktoré je už právoplatne skončené, v ktorom bola žaloba žalobcu zamietnutá a v tomto prípade bola žaloba odôvodnená totožne, preto do úvahy prichádzalo zastavenie konania pre prekážku res iudicata. Z obsahu podanej žaloby, ako aj následných úkonov žalobcu vyplýva, že žalobca sa domáha vrátenia exekučne vymožených plnení z konaní, ktoré sa viedli na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 15Er/2829/2009, preto trval na vznesenej námietke litispendencie, nakoľko žalobca si s rovnakým odôvodnením uplatňuje nároky v rôznych konaniach, pričom súd nie je oprávnený dopĺňať skutkové tvrdenia žalobcu vlastnými úvahami (v rozpore s tvrdeniami žalobcu). Námietku nesprávnych skutkových zistení vzhľadom naplnenú v tom, že z vykonaného dokazovania nie je zrejmé, akú sumu zaplatil žalobca titulom úveru, teda aká suma má predstavovať bezdôvodné obohatenie a od akého obdobia sa mal bezdôvodne obohacovať. Ďalej namietal nesprávne právne posúdenie premlčania nároku žalobcu, ktoré je v rozpore s ustálenou praxou Najvyššieho súdu SR a vyhýbanie preberaniu zásielok nemôže byť posúdené na prospech žalobcu. Poukázal na to, že oboznámenie sa s obsahom uznesenia, ktorým bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nemožno stotožňovať so začatím plynutia subjektívnej premlčacej doby, nakoľko uvedené ničím neovplyvňuje vedomosť žalobcu o skutkových okolnostiach na základe ktorých mohol podať žalobu. Nad rámec uvedeného poukázal na to, že uplatňovaný nárok bol plnený už viac ako 3 roky pred podaním žaloby, a teda tento nárok je uplatnený nepochybne aj po uplynutí 3 ročnej objektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom nesúhlasil s posúdením súdu o úmyselnom bezdôvodnom obohacovaní, pretože dobromyseľne prijal plnenia od žalobcu. Na základe uvedeného bol toho názoru, že žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia je nedôvodná, nakoľko právnym titulom platieb bol právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok, ktorý nebol nikdy zrušený a žalobca rovnako nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu, pričom nárok bol uplatnený

aj po uplynutí subjektívnej a objektívnej premlčacej doby. Z uvedených dôvodov odmieta aj akýkoľvek nárok žalobcu na primerané finančné zadostučinenie, pričom je to právo žalobcu, ktorý v rozpore s dobrými mravmi a úmyselne šikanóznym spôsobom zneužíva status spotrebiteľa a požaduje absolútne vyfabrikované primerané finančné zadostučinenie. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zamietol, resp. aby rozhodnutie v napadnutom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril tak, že O. C. plnila žalovanému len poslednú platbu zo dňa 26.02.2018 a predposlednú platbu zo dňa 27.01.2018 hradil už sám z účtu svojej matky, ktorú jej predtým dal, o čom predložil jednak čestné vyhlásenie O. C. a jednak aj ďalšie listinné dôkazy, preto má za to, že bolo preukázané, že nakladal so svojimi peniazmi a platil ich žalovanému. Túto námietku, rovnako ako aj námietku litispencie vzniesol žalovaný aj v iných konaniach, pričom bol vyzrožený o ich nedôvodnosti. Ďalej mal za to, že súd nesprávne určil začiatok subjektívnej premlčacej doby, keďže tento mal počítať od právoplatnosti uznesenia exekučného súdu, t.j. 15.08.2019, kedy sa skutočne dozvedel o daných okolnostiach a skôr sa o nich dozvedieť nemohol, pretože sa preukázateľne zdržiaval v zahraničí. Uvedol, že žalovaný sa nesporne bezdôvodne obohacoval na jeho majetku protizákonne. K zvyšku námietok žalovaného odkázal na svoje odvolanie. Uplatnil si taktiež náhradu škody za odvolacie konanie vo výške 110,50 Eur. Navrhol, aby súd odvolanie zamietol v celom rozsahu ako nedôvodné, vyhovel jeho odvolaniu, ktoré taktiež podal a priznal mu náhradu škody v odvolacom konaní v plnej výške a tiež, aby mu priznal 100%-nú náhradu trov odvolacieho konania.

15. Proti tomu rozsudku v celom rozsahu podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalobca. Namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, tiež tým, že sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V prvom rade poukázal na to, že na pojednávaní konanom dňa 16.11.2021 namietal, že žalovaným predložená zmluva neobsahuje jeho podpis, preto je neplatná a nepredstavuje žiaden hmotnoprávny nárok veriteľa na uvedenú pohľadávku v úverovej zmluve. Na žiadosti o poskytnutie rýchlej pôžičky podpísanej ním dňa 17.05.2004 a veriteľom Z. dňa 19.05.2004 je síce maličkými písmenkami uvedené, že klient prehlasuje, že sa oboznámil s všeobecnými obchodnými podmienkami a podpísaná žiadosť nahrádza podpis na zaslanej a potvrdenej zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, avšak takýto postup je v rozpore so zákonom. Namietal, že súd sa nijako nevysporiadal s jeho námietkou o neplatnosti úverovej zmluvy, ako ani s námietkou, že exekučný súd označil rozhodcovskú doložku za neplatnú. Rovnako namietal, že v žiadosti o poskytnutí úver nie je uvedená výška splátok, úroky, RPMN a takýto dokument nemôže nahrádzať podpis na zmluve, lebo ide o nekalú prax veriteľa, ktorý by potom v zmluve mohol uviesť, čo sa mu zachce. Na základe neplatnosti zmluvy o úvere bol súd prvej inštancie povinný priznať mu nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.738,- Eur. K súdom uvedenému záveru o nepreukázaní o tom, aká suma bola započítaná na úroky uvedol, že zo strany súdu došlo k porušeniu smernice Rady 93/13/EHS, teda dôkazné bremeno bolo na strane žalovaného, nie na strane žalobcu. Ďalej namietal, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia ohľadom určenia výšky bezdôvodného obohatenia, keďže prehliadol, že zmluva nie je ním podpísaná. Vzhľadom na to preplatil úver v sume 1.427,27 Eur, ktorú by bol žalovaný povinný vydať žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia, keby preukázal svoj hmotnoprávny nárok na údajne odkúpenú pohľadávku od pôvodného veriteľa. Rovnako namietal nesúlad bodu 59. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie so zápisnicou o pojednávaní zo dňa 16.11.2021, pričom žalovaný nepredložil žiadne súdom požadované dokumenty, ktoré by preukazovali jeho hmotnoprávny nárok na úver poskytnutý pôvodným veriteľom. Poukázal na to, že v priebehu celého konania tvrdil, že žalovaný nepreukázal svoj hmotnoprávny nárok, čo bolo podstatným argumentom, ktorý však súd vôbec nebral na zreteľ a navyše tieto tvrdenia žalovaný ani výslovne nepoprel. Súd takýmto svojim postupom poprel princíp ochrany spotrebiteľa, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Zdôraznil, že súdu predložil aj uznesenie Okresného súdu Bratislava IV., sp. zn. 15Er/2829/2009 zo dňa 16.07.2019, teda žalovaný je povinný vydať bezdôvodné obohatenie spolu s 5%-ným ročným úrokom z omeškania odo dňa 16.01.2019. Vo vzťahu k primeranému finančnému zadostučineniu uvedol, že priznaná suma 150,- Eur je podľa neho neprimeraná a vec v tejto časti nesprávne právne posúdil, keďže priznaná výška nereflekтуje na značnú ekonomickú silu žalovaného a uvedenú sumu nie je možné použiť ani na uspokojenie jeho základných životných potrieb. Namietal, že súd nezohľadnil na základe akých kritérií a úvah dospel k priznanej výške a nedal mu odpoveď na základe čoho ustálil jej výšku na sume 150,- Eur.

Zo zisteného skutkového stavu predsa vyplynulo, že žalovaný sa úmyselne obohacoval na jeho úkor viac ako 12 rokov a spôsob jeho konania nemôže byť nepovšimnutý. Priznaná výška je neprimerane nízka nielen z pohľadu satisfakcie, ale nepokrýva ani jeho hotové výdavky a stratu času. K uplatnenému nároku na náhradu škody uviedol, že ide o nesprávne právne posúdenie, pretože v predmetnom konaní nebol zastúpený advokátom, avšak jednoznačne a zrozumiteľne si vyčíslil a uplatnil peňažný nárok, ktorý predstavuje zmenšenie jeho majetku. Vzhľadom na uvedené mal za to, že súd nemal priznať žalovanému trovy konania vo vzťahu k výroku o náhradu škody, ale mal aplikovať ust. § 257 C.s.p.. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI. a v ostatných výrokoch napadnutých odvolaním. Zároveň si uplatnil náhradu škody za odvolacie konanie, ktorú vyčíslil a tiež si uplatnil trovy odvolacieho konania.

16. Ďalšie vyjadrenia do spisu podané neboli.

17. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke dňa 15.08.2024 a dospel k záveru, že tak odvolanie žalobcu i odvolanie žalovaného sú čiastočne dôvodné.

18. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

19. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou nepreskúmateľnosťou, porušením práva na spravodlivý proces, inou vadou konania, neobstátím zisteného skutkového stavu, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

20. Podľa § 382 C.s.p., ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

21. Podľa § 257 C.s.p., výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Odvolací súd konštatuje, že po zrušení a vrátení veci Najvyšším súdom SR (bod 3 odôvodnenia) je predmetom odvolacieho konania nárok žalobcu na vydanie zvyšnej časti bezdôvodného obohatenia (t.j. nad sumu 955,65 Eur s prísl.), náhrada škody a trovy konania ako súvisiace výroky. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd v ďalšom už nezaoberal odvolacími námietkami žalobcu a žalovaného vo vzťahu k žalobcovi už právoplatne priznanému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 955,65 Eur s prísl. a ani v časti priznanej sumy primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 478,- Eur, ako ani vo vzťahu k zamietnutej zvyšnej časti požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia a súvisiacemu výroku VI. o trovách konania.

23. Žalovaný v podanom odvolaní namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, k čomu odvolací súd uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku zreteľne vyplýva, že súd prvej inštancie posúdil túto otázku a dospel k záveru o jej existencii, keďže k úhrade prostriedkov došlo z účtu, ktorého žalobca bol len disponentom, a teda majiteľom bola iná osoba ako žalobca, čo nevyklučuje to, že žalobca poukazoval veriteľovi vlastné finančné prostriedky. Zdôraznil, že bankový účet predstavuje len prostriedok na uhrádzanie dlhu a preto námietku žalovaného, že platby neboli realizované z bankového

účtu žalobcu a z toho dôvodu nemalo ísť o jeho finančné prostriedky, posúdil ako nedôvodnú. Rovnako poukázal na čestné prehlásenie O. C., z ktorého vyplýva, že bola len prostredníkom medzi žalobcom a žalovaným, a teda že žalovanému poukázala finančné prostriedky, ktoré boli majetkom žalobcu. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v konaní taktiež nebolo preukázané tvrdenie žalovaného o existencii záväzkového vzťahu medzi ňou a žalobcom. Odvolací súd zistil z vlastnej úradnej činnosti, že žalobca, ktorý bol v tom čase v zahraničí, posielal peniaze na účet svojej matky a z tohto účtu následne, realizoval platby s označením variabilného symbolu na základe požiadavky žalovaného (spis v obdobnej veci vedenej medzi rovnakými účastníkmi pod sp. zn. 22CoCsp/15/2021). Z obsahu spisu navyše vyplýva, že nebohá matka žalobcu udelila žalobcovi na základe plnomocenstva zo dňa 23.12.2008 dispozičné právo k bankovému účtu č. SK XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, z ktorých žalobca poukazoval peňažne prostriedky v prospech žalovaného (č. I. 50). Odvolací súd ďalej poukazuje aj na čestné prehlásenie sestry žalobcu, t.j. O. C., ktorá dňa 22.05.2020 prehlásila, že v období od X/XXXX. až X/XXXX prijala peniaze od svojho brata, t.j. žalobcu, ktoré následne preposlala zo svojho účtu na účet vedený v m-bank, ktorého bol jej brat disponentom, a taktiež na účet EOS KSI Slovensko, s.r.o.. Napokon odvolací súd uvádza, že z priebehu konania nevyplynulo a ani žalovaný nepreukázal, aby medzi žalobcom a jeho sestrou O. C. existoval záväzkovo-právny vzťah, a teda aby peňažné prostriedky zasielané na jej účet boli zasielané z dôvodu plnenia dlhu, preto aj túto odvoláciu námietku vyhodnotil ako nedôvodnú.

24. Žalobca v podanom odvolaní tiež opätovne vzniesol námietku listispendencie, k čomu odvolací súd uvádza, že aj túto námietku považoval za nedôvodnú, pretože konania vedené pod sp. zn. 9Csp/135/2018, 15Csp/127/2018, 13Csp/127/2018 a 20Csp/120/2018 sa týkali rozdielnych úverových prípadov, preto nebola daná prekážka litispendencie, resp. ani prekážka res iudicata.

25. Následne sa odvolací súd v prvom rade zaoberal odvolaním žalobcu, čo do zvyšnej časti zamietnutej žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia.

26. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že v predmetnom prípade právny vzťah medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, t.j. spoločnosťou Z. a.s. mal vzniknúť na základe uzatvorenej Zmluvy o pôžičke, a to dňa 18.05.2004. Ako vyplýva z podaného odvolania žalobcu, z odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu, ako aj z obsahu spisu, žalobca v priebehu konania namietal, že nedošlo k platnému uzatvoreniu zmluvy, nakoľko na predloženej zmluve absentuje jeho vlastnoručný podpis a ani všeobecné obchodné podmienky, ktoré boli súčasťou zmluvy nemôžu tento nedostatok odstrániť poukazom na to, že podpísanie žiadosti o poskytnutie pôžičky nahrádza podpis na samotnej zmluve (napr. č.l. 135, 159). Rovnako z obsahu spisu vyplýva, že žalobca v priebehu konania namietal, že žalovaný nemá postavenie veriteľa, keďže na neho platne neprešla pohľadávka pôvodného veriteľa - spoločnosti Z., a.s., teda že žalovaný nemá nárok vyplývajúci z uzatvorenej zmluvy medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však nevyplyva, ako sa s týmito podstatnými námietkami vznesenými v priebehu konania súd prvej inštancie vysporiadal, ako ich posúdil, a teda či v konečnom dôsledku tieto vzhliadol za dôvodné alebo za nedôvodné. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa vo vzťahu k týmto námietkam žalobcu žiadna zmienka nenachádza, preto odvolaciemu súdu nie je jasné, či sa súd prvej inštancie pri prejednávaní a rozhodovaní predmetnej veci týmito námietkami vôbec zaoberal a zohľadnil ich pri právnom posúdení veci. Odvolací súd zdôrazňuje, že tieto námietky vznesené v priebehu konania žalobcom sú námietkami podstatnými, s ktorými sa bolo potrebné vysporiadať, pretože v konečnom dôsledku môžu mať vplyv na žalobcom uplatnený nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného. Odvolací súd tak v tomto smere prisvedčil odvolacím námietkam žalobcu a žalovaného, keďže súd prvej inštancie zaťažil svoje rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľnosťou.

27. Napriek tomu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku I. právoplatné, keďže dovolanie voči tomuto výroku bolo odmietnuté, dovolací súd vytkol odvolaciemu súdu, že v odôvodnení rozhodnutia absentuje stanovisko dovolacieho súdu vo vzťahu k určaniu správnej výšky bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd vo vzťahu k uvedenému dopĺňa, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na vrátenie bezdôvodného obohatenia v sume 1.738,- Eur (zaplatené splátky). Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že uvedená suma, t.j. 1.738,- Eur bola reálne uhradená veriteľovi, a taktiež aj suma 213,47 Eur, ktorá bola uhradená pred vydaním rozhodcovského rozsudku. Z uvedeného tak nepochybne vyplynulo, že žalobca uhradil veriteľovi spolu sumu 1.951,47 Eur. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, žalobca bol vzhľadom na uvedené povinný vrátiť len istinu poskytnutého úveru, t.j.

sumu 30.000,- Sk (= 995,82 Eur). Z uvedeného potom vyplýva, že ak žalobca uhradil veriteľovi sumu 1.951,47 Eur, pričom mal správne uhradiť len sumu 995,82 Eur, na strane žalovaného potom došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 955,65 Eur (1.951,47 - 995,82). Ako správne už poukázal súd prvej inštancie, v priebehu konania nebolo preukázané, aká časť takto uhradenej sumy bola započítaná na istinu a aká na úroky, preto odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobcom uhradená suma bola započítaná na istinu. Na základe uvedeného sa tak možno stotožniť so záverom súdu prvej inštancie o priznanej výške bezdôvodného obohatenia.

28. V priebehu konania bola vznesená námietka premlčania zo strany žalovaného, ktorej právne posúdenie však žalovaný v odvolacom konaní namietal.

29. Pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu dobu, je úplne logické sa domnievať, že spotrebiteľia by asi sotva platili, ak by mali vedomosť, že platiť nemajú. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slová „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať. Nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u týchto subjektov nemožno bez ďalšieho vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času, po vykonaní plnenia. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je teda potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2004, sp. zn. 1Cdo/67/2011, R 25/1986). Subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, kedy sa oprávnený skutočne dozvie o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto zaň zodpovedá. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa dozvedel o tom, že plniť nemal až v apríli 2018 (konkrétne dňa 25.04.2018), kedy bol nahliadnuť do spisu v exekučnej veci sp. zn. 15Er/85/2010 a až následne po preštudovaní dokumentov zistil, že došlo k vedomému protizákonnému obohacovaniu sa žalovaného na úkor žalobcu, keď si žalovaný uplatňoval nároky na základe neplatnej rozhodcovskej doložky. Je zrejmé, že súd prvej inštancie mal zároveň preukázané, že žalobca sa nemohol oboznámiť skôr s exekučnými rozhodnutiami prvoinštančného a odvolacieho súdu, keďže sa žalobca zdržiaval v zahraničí, kde bol aj poistený v čase do 05.11.2017. Od apríla 2018 je možné začať počítať plynutie subjektívnej premlčacej doby, ktorá by žalobcovi uplynula v apríli 2020. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná 21.04.2020, táto bola podaná v rámci subjektívnej premlčacej doby. Žalobca v priebehu odvolacieho konania poukazoval na to, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby bolo potrebné začať počítať od dátumu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Bratislava IV, t.j. od 15.08.2019, s čím sa však nebolo možné stotožniť, keďže žalobca sa preukázateľne dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia po nahliadnutí do exekučného spisu a následnom preštudovaní dokumentov a nie až z písomného vyhotovenia rozhodnutia v exekučnej veci. Takto určený začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby vo svojej podstate predstavuje len umelé predlžovanie subjektívnej premlčacej doby.

30. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, odvolací súd uvádza, že ani v tomto prípade nemožno považovať odvolacie námietky žalovaného za dôvodné. Vo vzťahu k aplikovaniu 10-ročnej alebo 3-ročnej objektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ sp. zn. C - 485/19 zo dňa 22.04.2021, podľa ktorého sa zásada efektivity má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnenne zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov, teda jeho povinnosťou bolo poznať

a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, žalovaný prijímal plnenia na základe titulu, ktorý odpadol, keďže v exekučnom konaní bolo potvrdené, že rozhodcovská doložka bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou, teda neplatnou, čo malo dôsledky čo do neplatnosti rozhodcovského rozsudku, na základe ktorého si žalovaný uplatňoval nároky voči žalobcovi. Preto správne súd prvej inštancie aplikoval v prejednávanej veci 10-ročnú objektívnu premlčaciu lehotu, keďže žalovaný konal minimálne vo forme nepriameho úmyslu. Odvolací súd dodáva, že v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 1/1993 Zb. o Zbierke zákonov platnom a účinnom do 31.12.2015, o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná (od 01.01.2016 túto problematiku upravuje § 15 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky).

31. Podstata aplikácie 10-ročnej premlčacej lehoty spočíva v prvom rade v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia zmluvy ešte tento úmysel nemusel mať, čo je ale najmenej pravdepodobná možnosť. V každom prípade však prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. U obchodníka platí nevyvrátiteľná domnienka, že pozná zákon a ako profesionál zákon poznať musí, lebo je to jeden z jeho pracovných nástrojov a na rozdiel od spotrebiteľa aj vie, ako má s právom naložiť a teda či sa vedome a úmyselne rozhodne, že sa bude na úkor spotrebiteľa nezákonne prijímaním nedôvodných platieb obohacovať alebo nie.

32. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel právneho predchodcu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu bol daný v čase uzatvorenia Zmluvy o pôžičke, kedy bol účinný zákon č. 258/2001 Z. z., ktorý v ust. § 4 upravoval náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom veriteľ si podľa súdu prvej inštancie musel byť vedomý, že neuvedením úrokovej sadzby a výšky RPMN v zmluve mu nevznikne nárok na úroky a poplatky, a pre prípad, že sa tak stane, bol s uvedeným dôsledkom uzrozumený. Konanie právneho predchodcu žalovaného pri uzatváraní zmluvy, ktorý nerešpektoval ustanovenia zákona slúžiace na ochranu spotrebiteľa, nemožno považovať za súladné s dobrými mravmi a nemožno ho hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. S vyššie uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a taktiež je toho názoru, že na uvedený prípad je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Vzhľadom na to, že k preplateniu úveru došlo dňa 28.02.2014 a žaloba bola v predmetnom prípade podaná na súd dňa 21.04.2020, možno prisvedčiť záverom súdu prvej inštancie, že k nedošlo ani k uplynutiu objektívnej premlčacej doby.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o zamietnutí žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku III. o trovách konania zrušil a postupom podľa § 391 C.s.p. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

34. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom - opätovne posúdiť žalobcom uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v prevyšujúcej časti s tým, že súd prvej inštancie posúdi a vyporiada sa s námietkami žalobcu o neplatnosti uzatvorenej zmluvy a o neplatnom postúpení pohľadávky na žalovaného, ako aj s ďalšími podstatnými námietkami vznesenými v priebehu konania - následne vo veci znova rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 C.s.p. aj náležite odôvodniť.

35. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

36. Následne sa odvolací súd zaoberal odvolaním žalobcu v časti zamietnutia žaloby o náhradu škody a súvisiaceho výroku o trovách konania.

37. Žalobca si podanou žalobou uplatnil okrem nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a primeraného finančného zadostučinenia aj náhradu škody, ktorú súd prvej inštancie zamietol z dôvodu

nesplnenia základných predpokladov pre vznik nároku z titulu náhrady škody, s čím však žalobca nesúhlasil. Odvolací súd poukazuje na to, že predpokladmi pre vznik zodpovednosti za škodu sa vyžaduje, aby boli naplnené zákonné predpoklady, ktorými sú: (i) protiprávny úkon/právny delikt, (ii) škoda, (iii) kauzálny nexus, t.j. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou a v niektorých prípadoch pristupuje aj ďalšia podmienka, a to (iv) zavinenie. Pre vznik zodpovednosti za škodu je teda potrebné, aby uvedené zákonné predpoklady boli splnené kumulatívne, pretože ak by tomu tak nebolo, zodpovednosť za škodu nevzniká. Z uvedeného dôvodu bolo preto potrebné, aby pre úspešné uplatnenia nároku vyplývajúceho zo zodpovednosti za škodu žalobca preukázal naplnenie všetkých zákonných predpokladov. Ako vyplýva aj z podaného odvolania žalobcu, svoj nárok na náhradu škody založil na základe toho, že v dôsledku niekoľkonásobného porušenia právnej povinnosti zo strany žalovaného došlo k zmenšeniu jeho majetku v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva, hoc nebol zastúpený advokátom. Odvolací súd na tomto mieste uvádza, že pre naplnenie prvého zákonného predpokladu je potrebné, aby došlo k porušeniu povinnosti vyplývajúcej, či už z právneho predpisu alebo zo zmluvy. Žalobca v podanom odvolaní poukazoval na to, že aj samotný súd prvej inštancie konštatoval v bode 46. svojho odôvodnenia, že v danom prípade došlo k porušeniu právnej povinnosti žalovaným, keďže si uplatnil v rozhodcovskom konaní nárok na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, čo by bolo možné subsumovať pod naplnenie prvého zákonného predpokladu pre vznik škody, avšak žalobca v priebehu konania nepreukázal naplnenie aj ostatných zákonných predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody, a to vznik škody, kauzálny nexus a zavinenie žalovaného. Vzhľadom na vyššie uvedené tak možno nepochybne dospieť k rovnakému záveru, k akému už dospel súd prvej inštancie, a to, že žalobca nepreukázal kumulatívne naplnenie všetkých zákonných predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody, preto mu táto priznaná byť nemohla a súd prvej inštancie tak správne žalobu o náhradu škody zamietol.

38. Na základe vyššie uvedeného preto odvolací súd postupom § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VII. ako vecne správny potvrdil.

39. Žalobca v podanom odvolaní nesúhlasil ani s výrokom VIII. o trovách konania o ktorých bolo rozhodnuté v súvislosti s výrokom VII., keďže mal za to, že súd prvej inštancie mal v tejto časti aplikovať ust. § 257 C.s.p.. Odvolací súd preto dňa 14.09.2022 vyzval sporové strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu § 257 C.s.p., ktorý doposiaľ použitý nebol.

40. Žalovaný k výzve uviedol, že sa k nej nevie relevantne vyjadriť, pretože z nej nie je zrejmé v akom zmysle má krajský súd zámer rozhodnúť s ohľadom na § 257 C.s.p.. Pokiaľ by krajský súd mal v zámere potvrdiť rozhodnutie okresného súdu, tak potom súhlasí s nepriznaním trov odvolacieho konania žalobcovi z dôvodu podanej zjavne nedôvodnej žaloby a priznaním trov odvolacieho konania žalovanému v celom rozsahu. Ak by mal krajský súd v zámere nepriznať trovy prvoinštančného a odvolacieho konania žalovanému v zmysle § 257 C.s.p., tak potom nesúhlasí s takýmto postupom, nakoľko neinicioval súdne konanie a vykonával len úkony v rámci procesnej obrany, na ktoré musel okrem iného vykladať aj súdne poplatky, a to len z dôvodu, že na súde bola podaná zjavne nedôvodná žaloba. Z opatrnosti poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1VObd/2/2021 zo dňa 29.09.2021. Uviedol, že na priznaní trov naďalej trvá, keďže žalobca inicioval konanie pred všeobecným súdom, teda nesie výlučnú zodpovednosť za výsledok. Poukázal tiež na to, že žalobca dôvody hodné osobitného zreteľa ani len netvrdil a ničím ich nepreukázal. Mal za to, že ak strana podá nedôvodnú žalobu a nemá priaznivé majetkové a zárobné pomery, v žiadnom prípade nemožno tieto nepriaznivé pomery považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa, keďže aplikácia § 257 C.s.p. by mala byť len vo výnimočných prípadoch. S ohľadom na uvedené mal za to, že v prejednávanej veci neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa a podľa jeho názoru je potrebné právne uzavrieť, že nebola splnená ani jedna zo zákonných podmienok pre postup podľa § 257 C.s.p., preto nesúhlasil s postupom podľa § 257 C.s.p..

41. Žalobca sa k výzve vyjadril tak, že súhlasí s uplatnením § 257 C.s.p.. Zároveň upozornil, že v tomto súdnom konaní je tretím nárokom, popri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a primeraného finančného zadosťučinenia, nárok na zaplatenie náhrady škody a nie nemajetkovej ujmy, ako to uviedol súd vo svojej výzve.

42. Odvolací súd zástava názor, že úlohou súdu nie je len mechanicky rozhodovať o náhrade nákladov podľa výsledku sporu, ale zvážiť, či tu neexistujú ďalšie rozhodujúce okolnosti majúce podstatný vplyv na priznanie alebo nepriznanie náhrady účelne vynaložených nákladov. Súdu priamo zo zákona vyplýva

povinnosť pri rozhodovaní o náhrade trov konania skúmať i (ne)existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 C.s.p.. V žiadnej právnej veci sa strana sporu nemôže spoliehať na to, že zmierňujúce ustanovenie § 257 C.s.p. sa jej nedotkne.

43. Je potrebné si uvedomiť, že pokiaľ voči spotrebiteľovi v spotrebiteľskej veci boli použité nekalé obchodné praktiky či uplatnené nároky na plnenia v rozpore s dobrými mravmi alebo na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, predstavuje to dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý je dôvodné náhradu trov konania nepriznať. Ako už vyššie odvolací súd uviedol, v prejednávanej veci bolo preukázané, že žalovaný prijímal plnenia na základe titulu, ktorý odpadol, keďže v exekučnom konaní bolo potvrdené, že rozhodcovská doložka bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou, teda neplatnou, čo malo dôsledky čo do neplatnosti rozhodcovského rozsudku, na základe ktorého si uplatňoval nároky voči žalobcovi.

44. Z uvedených dôvodov odvolací súd nepriznal v spore procesne úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania vo vzťahu k výroku VII. napadnutého rozsudku, preto v zmysle § 388 C.s.p. zmenil rozsudok vo výroku VIII. tak, že žalovanému náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi k výroku VII. nepriznáva.

45. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).